1856. N°. 75.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 16 SEPTEMBER.

BESLUIT *van den 24 Augustus 1856, betreffende de onteigening van perceelen ten algemeenen nutte in de gemeente* Weststellingwerf.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van onzen Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 11 Augustus 1856, no. 206, 3de Afd., strekkende tot aanwijzing van de perceelen, welke onteigend moeten worden tot den aanleg van de werken, noodig voor de bedijking van den *grooten Veenpolder*, in de gemeente *Weststellingwerf*, provincie *Friesland*, op den voet als die zijn omschreven en vastgesteld in Ons besluit van 27 Junij 1855, no. 85, waarbij met wijzing der vroegere, zijn vastgesteld, nieuwe voorwaarden van octrooi tot het verveenen der landen, dezen polder uitmakende;

Gezien het proces-verbaal van de commissie uit de Gedeputeerde Staten van *Friesland*, die, met den hoofdingenieur van den Waterstaat in het 2de district, het hoofd des betrokken gemeentebestuurs en den voorzitter van het bestuur van den *grooten Veenpolder* in *Weststellingwerf*, ingevolge art. 63, in verband met art. 10 der wet van 28 Augustus 1851 (*Staatsblad* no. 125), is vereenigd geweest in het gemeentehuis van *Weststellingwerf*, ten einde de bezwaren van de belanghebbenden aan te hooren, nadat aan de bepalingen der wet was voldaan;

Gelet op artt. 62 tot en met 64 der wet van 28 Augustus 1851 (*Stbl.* no. 125);

Den Raad van State gehoord (advies van den 22 dezer, no. 9),

Hebben besloten en besluiten:

Tot den aanleg van de werken noodig voor de bedijking van den *grooten Veenpolder* in de gemeente *Weststellingwerf*, op den voet als die zijn omschreven en vastgesteld in Ons boven aangehaald besluit, zullen ten algemeenen nutte in het publiek belang van den Staat, en ten name van den *grooten Veenpolder* in *Weststellingwerf*, worden onteigend de hierna vermelde eigendommen in de gemeente *Weststellingwerf*, welke zijn aangeduid in het plan, dat ingevolge art. 64, in verband met art. 12 der wet, ter inzage van een ieder heeft gelegen en door het polderbestuur niet in der minne konden worden verkregen, als:

Te onteigenen grootte.			VAN HET PERCEEL, BIJ HET KADASTER BEKEND						
				ter grootte van					
Bunder.	Roeden.	Ellen.	als:	Bunder.	Roeden.	Ellen.	Sectie.	Nummer.	TER NAME VAN:
„	08	90	Rietland.	„	08	90	C.	2261	Johannes Wiegeri van Edema.
„	29	60	Hooiland.	„	40	20	C.	2262	Denzelfde.
„	04	80	Huis en erf	„	16	90	C.	2238	Denzelfde.
„	34	00	Weiland.	4	57	40	C.	2243	Denzelfde.
„	20	00	Hooiland.	2	89	00	C.	1589	Harmen Tijmens Hofstee.
„	10	60	Weiland.	„	10	60	C.	1590	Denzelfde.
„	02	00	Water als Hooiland.	„	33	30	C.	1525	Hendrik Hendriks de Weerd en M. E.
„	12	10	Hooiland.	„	15	50	C	1519	Denzelfde.
„	15	00	Hooiland.		19	90	C	1518	Nuttert Gabes Gouma.

Onze Minister van Binnenlandsche Zaken is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan een afschrift zal worden gezonden aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* geplaatst alsmede in de *Staats-Courant*, de *Leeuwarder-Courant* en het *Advertentieblad van het Arrondissement Heerenveen* openbaar gemaakt zal worden.

Het Loo, den 24 Augustus 1856. WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, SIMONS.

Uitgegeven den *tweeden* September 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

Ten behoeve van de overgebleven slagtoffers bij de rampen, die het eiland *Groot Sangir* in Neêrlandsch Indie hebben getroffen, door herhaalde uitbarsting van den vulkaan *Awoe* en daarmede gepaard gaande zeebeving, is bij den Commissaris des Konings in Friesland, tot en met den 13 September 1856, ontvangen van N. N. te Leeuwarden . . . . *f* 10.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 12 September 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 17.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 286.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 286.00.

Leeuwarden, den 13 September 1856.
De Commissaris des Konings in de provincie Friesland, VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 8 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat van den 6 tot en met den 12 dezer:

1. 25 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, Doniawerstal 4, Gaasterland 1, Haskerland 2, Hennaarderadeel 8, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Leeuwarden 1, Menaldumadeel 1, Tietjerksteradeel 2 en Wonseradeel 3, en 37 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 1, het Bildt 1, Bolsward 1, Doniawerstal 3, Franeker 1, Gaasterland 1, Haskerland 4, Hennaarderadeel 5, Idaarderadeel 3, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 3, Menaldumadeel 2, Rauwerderhem 2, Wonseradeel 7 en Wijmbritseradeel 2, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 3949.
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Hendrik Thomas Visser, te Jorwerd; Eeltje Douwe Bakker, te Schillaard; de Wed. Harmen Klazes Weersma, te Bozum; Rein I. Bouma, te Oudemirdum; Jacob Wijbes van der Schaaf, te Hennaard; Sijbren Rienks Sijbrandij, te Welsrijp; de Wed. IJnze Tjeerds Bergstra en Rients Sijbrens Sijbrandij, te Leeuwarden; Klaas Lourens Olivier, te Jelsum; de Wed. Rients Rientses Bantema, te Dronrijp; Jan Jans Krol, te Bergum; Gerben Sieuwkes Pieperama, te Tjerkwerd; Jan Sibles Buwalda, te Witmarsum; de Wed. IJme Sjoerds Sterkenburg, te Ferwoude; Pieter Tichelaar Jzn., te Makkum, en Wijbe Tjeerds Zijlstra, te Oppenhuizen;
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Hessel W. Bierma en Gjalt A. van der Meer, te Vrouwen-Parochie; Ruurd G. Postma, te Sint Jacobi-Parochie; de Wed. Anne Binnerts Kloosterman, te Twijzel; Anne Ataes van der Leij, te Goingarijp; Douwe Murks de Groot en Gatse Tjerks Bottenga, te Oosterga; Jentje Heeres de Boer, te Scharnegoutum; Freerk Fongers Ringnalda, te Folsgare; Elsa Pieters Ranema, te Wirdum; en Jan [illegible] Jorna, te Dokkum.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
[illegible] *Griffier*.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Leeuwarden* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat ter secretarie dezer Gemeente verkrijgbaar zijn gesteld:

1°. Een besluit tot heffing, onder den naam van *bruggeld* en de verordening op de invordering, van eene belasting voor het wippen van de *Vlietsterbrug*.
2°. Een besluit tot heffing, onder den naam van *bruggeld* en de verordening op de invordering, van eene belasting voor het wippen van de *Boombrug*.
3°. Een besluit tot heffing, onder den naam van *bruggeld* en de verordening op de invordering, van eene belasting voor het wippen van de *Verwersbrug*; ieder tegen betaling van vijf cents.
4°. Een besluit tot heffing, onder den naam van *sluisgeld* en de verordening op de invordering, van eene belasting voor het doorvaren van het *Stads-Verlaat*, en
5°. Eene verordening regelende de *Policie* op het *begraven* en de *Begraafplaatsen* in de gemeente Leeuwarden; ieder tegen betaling van tien cents.

Leeuwarden, den 13 September 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der stad *Leeuwarden* brengen bij deze, ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge art. 265 der Gemeente-Wet, het *Kohier van bijdragen voor het onderhoud der Straten, binnen deze stad*, over de dienst van 1856, door den Raad is vastgesteld en van heden af, gedurende *acht dagen* ter Secretarie, voor een ieder ter lezing zal zijn nedergelegd, binnen welken tijd de *aangeslagenen*, tegen hunnen aanslag bij Heeren Gedeputeerde Staten in beroep kunnen komen.

En zal deze, op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd.

Leeuwarden, den 13 September 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

DE **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden*,

gelet op art. 203 der Gemeente-Wet, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat de Begrooting der plaatselijke *Inkomsten* en *Uitgaven*, voor het jaar 1857, voorzien van de noodige inlichtingen en bescheiden, door hen aan den Raad is aangeboden.

Dat die Begrooting, van heden af, gedurende veertien dagen, des voormiddags van negen tot 's namiddags één ure, voor een ieder ter lezing zal zijn nedergelegd in de Secretarie der Gemeente; — en dat zij aldaar algemeen verkrijgbaar wordt gesteld tegen betaling der kosten.

Leeuwarden, den 13 September 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

KENNISGEVING.

DE **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden*,

voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, dd. 1 September 1856, no. 19, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 22 Augustus daar te voren, no. 60, houdende goedkeuring van het door de Provinciale Staten van Friesland vastgestelde Reglement voor de bedijking, verveening, droogmaking en het beheer van den *Veenpolder* van het zoogenaamde *Heidenschap*, in de gemeenten *Hemelumer Oldephaert* en *Noordwolde* en *Workum*, brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat voormeld Reglement, afzonderlijk is gedrukt en verkrijgbaar gesteld, bij de Weduwe *M. van den Bosch* te *Leeuwarden*, tegen den prijs van *vijf en dertig Cents*.

Leeuwarden, den 15 September 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

PETERSBURG, 9 September.

Bij keizerlijk besluit wordt aan alle soldaten, die aan den jongsten oorlog hebben deel genomen, de bronzen medaille verleend. In adelijke familien vervalt deze medaille bij overlijden aan het overblijvende hoofd der familie. Ook worden verdienstelijke leden der geestelijkheid met kruisen en medailles bedacht. Men heeft zich voorbehouden later aan de Krim, Bessarabie, een gedeelte van het gouvernement Archangel en de Oostzee-landen tegemoetkomingen te geven. Er zal ten behoeve van de regeling der belastingen eene volkstelling, en gedurende een tijdvak van vier jaren geene recrutering plaats hebben. Aan hen, die tot geldboeten veroordeeld en ze nog niet geheel betaald hebben, wordt gratie verleend. Aan de veroordeelden in de jaren 1825, 1827 en 1831 wordt kwijtschelding van straf geschonken. Zij worden echter niet weder hersteld in het bezit van hun verbeurd verklaard vermogen. Ook aan veroordeelden van andere kategorien zal gratie verleend worden.

MOSKOU, 1 September.

De dag na den luisterrijken intogt van den Keizer, had de voorstelling van het corps diplomatiek op het paleis plaats. Deze voorstelling geschiedde met veel plegtigheid. Den volgenden dag had er eene militaire parade plaats aan de oevers der Moskowa. De militaire leden van de gezantschappen waren tot bijwoning genoodigd. Heden heeft de Keizer de troepen, die ten getale van 200,000 man in de vlakte van Kadinky, eenige wersten van de hoofdstad gekantonneerd zijn, in oogenschouw genomen. Eene menigte menschen is naar dat militair schouwspel gesneld, 't welk door velen ook niet ligt vergeten zal worden. Verbeeld u, op eene uitgestrekte vlakte, te zien een kamp van 200,000 man. Ten 1 ure precies verschijnt de Keizer, gevolgd door een luisterrijken staf, even talrijk en glansrijk als op den dag van zijnen intogt. Hij wordt met verdoovende hourahs door de troepen ontvangen. Z. M. neemt de troepen in oogenschouw, en plaatst zich vervolgens in het midden van het vierkant. Het defileren neemt een aanvang. Sedert men in Parijs de constitutie van 1848 afkondigde, waarbij ook 200,000 man troepen de plaats de la Concorde overtrokken, is nimmer een dergelijk schouwspel gezien. De marsch der troepen werd geopend door de bergbewoners van den Kaukasus, die het escorte van den Keizer uitmaken. Hierop volgden 6 bataillons kadets en 81 regementen infanterie. De infanterie werd gevolgd door 92 stukken geschut, elke batterij geëscorteerd door een bataillon tirailleurs. Vervolgens kwamen 82 escadrons kavalerie, kozakken, circassiers, huzaren, kurasiers, dragonders en lanciers. De jagers der keizerlijke garden sloten den marsch. Het is onmogelijk zich schooner troepen te kunnen voorstellen: de infanterie prachtig door deftigheid en houding; de kavalerie zoo als men nimmer in de wereld kan gezien hebben. Nadat de infanterie gedefileerd had, trok deze in hare kantonnementen terug. De kavalerie verwijderde zich op omtrent een werst afstand, stelde zich aldaar in slagorde, kwam in vollen galop te midden van eene wolk stof, terug, en nam hare vorige stelling weer in. Deze beweging geschiedde met eene verbazende snelheid en orde. Toen de 82 escadrons zich in slagorde geplaatst hadden, hoorde men het bravo! der menigte. Het was 4 ure, toen de Keizer zich verwijderde overal op weg door toejuichingen begroet wordende. De Keizerin had de parade in een open rijtuig bij gewoond. Zij werd ook door de menigte toegejuicht.

LONDEN, 13 September.

De regering heeft aan den admiraal sir Houston Stewart bevel gezonden van de Zwarte Zee huiswaarts te keeren. Derhalve zijn al de moeijelijkheden, gerezen ter zake van de uitvoering van het parijsche tractaat, als opgelost te beschouwen.

— De *Times* bevat een artikel over de jongste nota van het kabinet der beide Siciliën, en beweert, dat in antwoord daarop de westersche mogendheden eene algemeene amnestie, benevens de in vrijheidstelling der gevangenen moeten eischen; voorts, dat van Koning Ferdinant met nadruk moet worden verlangd, dat hij aan zijn land eene constitutie geve. Ook wenscht het blad. dat fransche- en engelsche oorlogsschepen naar Napels gezonden, en dat de bij het hof der beide Siciliën geaccrediteerde gezanten der twee mogendheden terug geroepen worden.

— Berigten tot 30 Augustus uit New-York te Liverpool overgebragt, houden in, dat het wets-ontwerp op het budget des legers den 28 Augustus aan het Congres is onderworpen, maar ditmaal met terzijdestelling der zaak van Kansas. Het Congres heeft echter, met de meerderheid van 3 stemmen, beslist, dat de wet niet met terzijdestelling van dit vraagstuk kon aangeboden worden. (Zie *telegr.*)

— Dertig jaren geleden bedroeg de bevolking der stad New-York 150.000 zielen; thans is zij, de daarmede verbonden plaatsen daaronder niet begrepen, tot tusschen de 600,000 en 700,000 zielen gestegen.

BERLIJN, 12 September

Van Bern wordt dd. 10 dezer berigt: Zoo even wordt vernomen, dat de Bondsraad heden het voorbehoud van Pruissen betreffende de regten van dien staat op het vorstendom Neufchatel, heeft gewezen van de hand. Dit voorbehoud was vervat in eene nota door den baron von Sydow, pruisisch gerant bij de Bondsregering, aan deze gezonden uit Sigmaringen, alwaar hij zich bevond. De heer von Sydow is gisteren avond te Bern aangekomen, en heeft onmiddelijk een onderhoud gehad met den Bondspresident. De vertegenwoordiger van Pruissen uitte bij deze gelegenheid den wensch, dat het proces der in de jongste gebeurtenissen betrokken personen niet mogt worden beslist vóór dat het algemeene geschilpunt tot oplossing zou zijn gebragt; aan dit verlangen zal niet worden voldaan, daar anders de loop der justitie niet onbelemmerd zou blijven. Op de andere aanvrage, dat de gevangenen genadig zouden worden behandeld, werd den heer von Sydow geantwoord, dat het eedgenootschap ten dien opzigte geen vermaningen had te ontvangen, daar de zwitsersche wetten op staatkundige vergrijpen, zoo zacht zijn, als eenige andere in Europa.

— Van Ulm wordt van den 7 dezer gemeld. De volgende misdaad, in onze nabijheid bedreven, verwekt alhier veel afgrijzen. Een 49jarige schoenmaker, Anton Seiz, te Oberkirchberg, vermoordde in zijn eigen huis op de verschrikkelijkste wijze zijn 12jarigen zoon. Hij begaf zich daarop naar Beutelreuschen vermoordde zijne 13jarige dochter, die aldaar diende, en wonde daarbij het kind, dat zij op den arm droeg, op eene levens gevaarlijke wijze. Niet te vreden deze gruwelen gepleegd te hebben, liep hij naar Holzheim, lokte zijne oudste aldaar dienende 17jarige dochter in het bosch, trachte haar met een pistoolschot te dooden, en daar dit niet gelukte, sloeg hij ze met het pistool op het hoofd dood. Bij het losgaan van het pistoolschot wonde hij zich aan den voet De moordenaar werd door den boeren vervolgd; hij vlugte over Iller naar Aij, alwaar hij gevat en aan het Beijersche landgeregt Neu-Ulm overgeleverd werd.

's GRAVENHAGE, 13 September.

Z. M. heeft goedgevonden, tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de zitting van 1856 — 1857, te benoemen den heer mr. J. A. Philipse, lid dier Kamer, en tot hoogstdeszelfs Commissaris in het hertogdom Limburg de heer mr. P. J. A. M. van der Does de Willebois, procureur-generaal bij het provinciaal geregtshof van Noord-Brabant.

— Naar wij uit eene goede bron hebben vernomen — dus wordt van hier aan de *Arnh. Ct.* gemeld — is er bij het ministerie van justitie eene nieuwe ontwerpwet op de regterlijke organisatie gereed gemaakt en zal zij spoedig na de aanstaande opening der vergadering van de Staten-Generaal worden ingediend. Volgens dit ontwerp zouden, althans zoo zegt men, de provinciale geregtshoven allen worden afgeschaft.

— Men wil weten, dat de wijziging, in de staatsloterij te brengen, voorloopig slechts betrekking zal hebben op het verhuren van loten; het zou voortaan slechts geoorloofd wezen loten te verhuren voor de vier eerste klassen en de eerste trekking-week der vijfde klasse.

UTRECHT, 12 September.

Sedert eenige weken bevindt zich alhier de ingenieur W. C. Brade, belast met het opmaken van het ontwerp van een spoorweg van Utrecht over Amersfoort, Nijkerk, Harderwijk en Elburg naar Zwolle, voor rekening eener fransch-belgische maatschappij aan wier hoofd zouden staan, als wij wel onderrigt zijn, de heeren baron van Lockhorst en Blondot te Parijs, alsmede de heer van der Elst te Brussel. — Het kapitaal, zoo voor den waarborg als voor de executie der zaak, zou verzekerd zijn, Op deze wijze zou het spoorwegnet van het noorden en noord-oosten verbonden worden met dat van het westen en zuiden.

HARLINGEN, 15 September.

Vrijdag ll. werd onze stad vereerd met een bezoek van Z. E. den Commissaris des Konings dezer provincie. Des anderen daags kondigden de wapperende vlaggen van het stadshuis, van enkele bijzondere gebouwen en schepen die tegenwoordigheid den ingezetenen aan. Na verleende audientie aan onderscheidene autoriteiten en bijzondere personen, bezocht Z. E. o. a. de herstelde Wester kerk, de nieuwe gebouwde tusschenschool, een paar schepen enz. Met den middag heeft Z. E. de stad weder verlaten.

— De heer A. J. Rodenhuis, belgisch vice-consul te Harlingen, is bevorderd tot consul.

— Wij vernemen, dat de leden van het reciteer-collegie „*Lulofs*", in hunne laatstgehoudene bijeenkomst hebben besloten, den naam hunner vereeniging te veranderen, en voortaan te vergaderen als rederijker kamer onder den naam van „*Simon Styl*".

— Gisteren morgen verwijderden zich twee broertjes, waarvan de oudste ruim 7 jaren oud was, uit de ouderlijke woning, in de, bij de stad gelegen, Gretingbuurt. Tegen etenstijd kwam het jongste knaapje terug, zonder te weten waar zijn broertje gebleven was, die, zoo hij opgaf, stadwaarts was gegaan. Ook des avonds toen de vader van het werk kwam, was het kind nog afwezig, waarom verscheidene personen, of-schoon vruchteloos, hem gingen opzoeken. Even zoo bleef eene openlijke oproeping in de stad zonder gevolg. In vaart en gracht werd gevischt, maar mede vergeefs. Op gisteren avond was het jongetje nog vermist. Men denkt, dat hij spelende op de balken, die zoo menigvuldig in de gracht gevonden worden, in het water is gestort en zoo onder het hout is geraakt. Weder een waarschuwend voorbeeld voor ouders, die hunne kinderen, zonder ze ter school te zenden, als aan zich zelven overlaten, en mede voor die knapen, die er hun grootste vermaak in schijnen te stellen op de houtvlotten te spelen, zonder te bedenken, welke gevaren er aan verbonden zijn.

LEEUWARDEN, 15 September.

In de vergadering van den Gemeente-raad zijn donderdag jl., behalve de in ons vorig nommer medegedeelde punten, nog de volgende behandeld:

1. Ontwerp-nota van beantwoording, ter zake de aanmerkingen bij de commissie voor de provinciale en plaatselijke finantien uit het collegie van Heeren Ged. Staten gevallen bij het onderzoek der gemeente-rekening van deze gemeente, over het jaar 1854. — Het ontwerp eenstemmig vastgesteld.

2. De begrooting voor de Stads Teekenschool, dienstjaar 1857. — Conform het rapport der commissie goedgekeurd.

3. Het kohier van bijdragen voor het onderhoud der straten binnen deze gemeente, over den jare 1856, door burgemeester en wethouders voorloopig vastgesteld ten bedrage van *f* 1499.75, waartegen geene reclames zijn ingekomen. — Gearresteerd.

4. Rapport over de begrooting voor de dienstdoende schutterij alhier, over 1857, waarbij wordt geadviseerd tot voorloopige vaststelling derzelve tot een bedrag in ontvang en uitgaaf van *f* 3496. — Ter visie en later af te doen.

5. Rapport en voorstel van de verordenings-commissie, strekkende om het 2de lid van art. 13 van 's raads-verordening dd. 12 Junij ll., regelende de policie over de schouwburgen, herbergen enz. te wijzigen overeenkomstig de resolutie van HH. Ged. Staten dd. 2 September ll. — Dienovereenkomstig besloten met 12 tegen 4 stemmen.

6. Rapport en voorstel van burgemeester en wethouders omtrent een adres van den heer van Burmania baron Rengers, daarbij. als eigenaar van twee perceelen buitenland achter den Camminghabuurster-polder, tegen het Ouddeel, kadastraal gemeente Jelsum, sectie D, nos. 291 en 292, zijn verlangen te kennen gevende, die perceelen te doen bepolderen en bemalen, met verzoek aan hem, tegen billijke koopsom, in eigendom over te dragen een perceel buitenland achter dien polder, no. 289. Wordt voorgesteld het verzoek af te wijzen, doch aan burgemeester en wethouders op te dragen, om, na overleg met de mede-belanghebbenden, aan den Raad een plan voor te stellen, ten einde de kadastrale perceelen, gemeente Leeuwarden, sectie F, nos. 289, 291, 292, 591, 590, 269 en 270, te zamen een kavel lands van circa 16 bunders uitmakende, en waarvan nagenoeg de helft aan de gemeente toebehoort, in eenen zomerpolder bij den Camminghabuursterpolder te doen begrijpen. — Ter visie om later af te doen.

7. Rapport van burgemeester en wethouders over het adres van J. Groenhoff wed. S. Reeder, in leven commies der 1ste klasse bij de administratie der stedelijke belastingen alhier, om eene jaarlijksche toelage. — Conform het voorstel afwijzend beschikt.

8. Rekening van het Parochiaal Armbestuur der Roomsch Katholicken te Leeuwarden, over het dienstjaar 1855. — Commissoriaal, de heeren Bloembergen, Bruinsma en van Beijma thoe Kingma.

9. Begrooting als voren, dienst 1857. — Idem, de heeren Sleeswijk Vening, Wiersma en van Beijma.

10. Voorstel van burgemeester en wethouders strekkende, naar aanleiding van een adres van de policie-beambten alhier, ter bekoming eener gratificatie, om aan de policie beambten der eerste klasse eene verhooging van *f* 50 en aan die der tweede klasse eene verhooging van *f* 70 op hunne bezoldiging over 1856 toe te leggen. — Ter visie en later af te doen.

11. Mededeeling van HH. Ged. Staten, dat bij hen is ontvangen het afschrift van de door den Raad vastgestelde verordening, regelende de policie op het begraven en begraafplaatsen in de gemeente. — Notificatie.

12. Besluit van HH. Ged Staten (*Provinciaal Blad* no. 101, van 1856) houdende mededeeling der zienswijze van den minister van binnenlandsche zaken, betrekkelijk het geven van den last tot intrede in de woningen, volgens de wet van 31 Augustus 1853, (*Staatsblad* no. 83) bij plaatselijke verordening.

13. Door burgemeester en wethouders wordt aan den Raad ingediend de begrooting der inkomsten en uitgaven van de gemeente Leeuwarden voor de dienst van 1857 — Te behandelen in de sectiën.

14. Rapport over de begrooting van het Stads Weeshuis, dienst 1857, ter goedkeuring voorgesteld in ontvang en uitgaaf beide tot een bedrag van *f* 1425. — Ter inzage en nader te behandelen.

Ten slotte is eene zitting met gesloten deuren gehouden.

— Donderdag ll. hield, onder leiding van den heer T. R. Dijkstra, als voorzitter, alhier het *Selscip foar frysce tael in scriftenkinnisse*" zijn 15de algemeene vergadering, waarin door den heer G. Colmjon eene rede werd gehouden over de waarde van de friesche taal, naar aanleiding der vraag: *huerum wolles wida friske sprake bihalda!* Verder had de uitreiking plaats der bekrooning aan den heer D. Hansma, voor het door hem op de prijsvraag des genootschaps geleverde *forhael for it fulk*, getiteld: *Uwnk in lok.*

Voor de aftredende bestuurders, A. Meeter Az. en C. M. Koopal, welke beide verzochten voor dit maal bij de stemming niet in aanmerking te mogen komen, werden verkozen: de heer J. van Loon Jz., tot vice-voorzitter en de heer D. R. Camstra, tot eersten secretaris; terwijl tot tweeden secretaris, de heer G. Colmjon en tot penningmeester, de heer T. Stoffels, werd benoemd. Tot gewone leden des genootschaps werden aangenomen de heeren: J. Tacoma, lid der Staten van Friesland, te Witmarsum; G. B. Bruinsma, heelmeester, te Arum, en C. Meeth Lz., te Leeuwarden.

— Wij vernemen, dat door den heer Dull c. s., aan wien den 2 Julij jl., door den minister van binnenl. zaken voorloopige concessie tot den aanleg eener spoorweglinie in de noordelijke provincien des rijks is verleend, dezer dagen het voorloopig waarborg-kapitaal, ten bedrage van twee honderd vijftig duizend gulden, is gestort. Zooals men weet, moest de concessionaris van den ernst zijner onderneming doen blijken, door, van het geëischte waarborg-kapitaal groot een millioen guldens, deze som ééne maand na dien datum te storten; doch is die termijn later, ten gevolge eener uitbreiding der concessie, nl. door de opname der lijn van Zwolle op Kampen, tot den eersten dezer maand verlengd.

— Door HH. Ged. Staten is, tot regt verstand van het besluit van heeren Staten dezer provincie, aan de heeren burgemeesters der gemeenten te kennen gegeven, dat, even als vroeger, slechts kalveren boven de zes maanden oud, bokkelingen en enterrieren, op de vastgestelde voorwaarden, voor rekening der provincie kunnen worden ingeënt.

— Door de provinciale geneeskundige commissie te Groningen is in hare vergadering van vrijdag jl. geëxamineerd als en bevorderd tot plattelandsheelmeester, de heer E. R. Damsté, van Lange Zwaag.

— Aan de hoogeschool te Leijden is donderdag jl. bevorderd tot doctor in de verloskunde, na verdediging van theses argumenti obstetricii, de heer P. Hoekema Kingma, van Makkum.

— Uit het *Residentie-blad* nemen wij op verzoek het volgende over:

De tweede brief van den heer dr. J. C. Zaalberg Pz., lang verwacht, doch na de lezing daarvan, volgens het getuigenis, zelfs van den ongeduldigste, niet te lang, geniet een voor ons land verbazend debiet. En geen wonder! De belangstelling, bij het godsdienstig publiek zoo hoogelijk opgewekt door den eersten brief en door de tegenschriften, daardoor uitgelokt, is nog meer op den tweeden gevestigd, wijl het vermoeden, dat de geleerde schrijver daarin ook die tegenschriften zou behandelen, juist bleek te zijn. Zoo werd die tweede brief een geschrift van tien vellen druks, waarvan elke bladzijde de degelijkste bewijzen geeft van onvermoeide nasporing, scherp oordeel en groote kennis — een geschrift, zóó belangrijk, als er in onzen tijd, op dat kerkelijk gebied, welligt geen ander in 't licht is verschenen. Eene beoordeeling daarvan laten wij aan meer bevoegde mannen in theologische tijdschriften over, maar wij durven toch gerustelijk verklaren, dat de twee brieven van den geachten leeraar het eigendom behooren te zijn van allen, die behoorlijk prijs stellen op het kostelijkste goed op aarde: de godsdienst. Die dat werk koopt en leest en herleest, zal er ook over spreken tot zijne betrekkingen en het zijnen kinderen nalaten, als een nuttige gids op den levensweg. De boekhandelaar M. J. Visser heeft gezorgd voor eene nette uitgave der beide brieven, terwijl de prijs van den tweeden brief, (10 vel druks à *f* 1.25) hoogst billijk is.

— Te Plymouth is met de loodsboot aangebragt kapt. Merryman met 10 man van de equipage en 10 passagiers van het te Brunswick te huis behoorende amerikaansche fregatschip *Ocean Home*, hetwelk van Rotterdam naar New-York bestemd, den 1 September uit Hellevoetsluis vertrok. Dit schip was bemand met 17 koppen, had buitendien nog 88 passagiers en alzoo te zamen 105 personen aan boord. Vrijdag den 5 dezer, des morgens (2 u. 20 m. na middernacht) toen het schip met alle dienstdoende zeilen op de hoogte van Kaap Lezard het Kanaal uitstevende, werd het overzeild door het schip *Cherubine*, van New-York naar Londen bestemd; de fokkemast van de *Ocean Home* ging onmiddelijk over boord en in ongeveer twintig minuten was het schip in de diepte verdwenen. Zeven man der equipage redden zich door op de *Cherubine* over te springen. Het meerendeel der passagiers was in diepen slaap gedompeld, toen deze ramp voorviel, en mogt het slechts aan tien hunner, met drie man der equipage, gelukken, in een boot te komen en zoo in zinkenden staat de *Cherubine* te bereiken. In de verwarring van het oogenblik had men niet bemerkt, dat er een zwaar voorwerp op het logiesluik was gevallen, waardoor de equipage, die beneden was, belet werd aan dek te komen. Kapitein Merryman was naar het grootluik geloopen om de passagiers op te roepen en had het ongeluk om daarbij in eenig touwwerk verward te raken, waardoor hij met het schip naar beneden zonk. Hij had echter het geluk, spoedig van het touwwerk bevrijd te worden, en boven komende, in zijne nabijheid eene kajuitsdeur te vinden, waaraan hij zich vastklemde en op welke wijze het hem gelukte zich vier uren boven water te houden. Toen eerst werd gemelde kapitein, benevens zijn eerste stuurman, die zich in zijne nabijheid bevond, door eene der booten van de *Cherubine* gered. De tweede stuurman en twee van de equipage, hadden de *Ocean Home* in een boot verlaten en zijn deze den 6 dezer, na vele uren rondzwervens opgemerkt door een Engelschen schoener, die noodseinen deed, waarop twee booten van Mullion afstaken en de manschappen aldaar opnamen. In het geheel zijn bij deze ramp vermoedelijk omgekomen 80 personen, zijnde 5 van de bemanning en 77 van de passagiers, waaronder zich o. a. als landverhuizers moeten bevinden een 40-tal personen uit Staphorst, alsmede uit Meppel en Hoogeveen.

— Door de administratie van policie te Frankfort a/M is aan de policie hier te lande mededeeling gedaan van een belangrijken diefstal van edelgesteenten ten nadeele van mevr. de baronnesse Anselm von Rotschild gepleegd. Er zijn namelijk uit het zomerverblijf van genoemde baronnes in de nabijheid van Frankfort ontvreemd een chinees gewerkt kistje en een bruinlederen koffer, bevattende paarlen, diamanten en andere edelgesteenten, ter waarde van omstreeks *f* 100.000, waaronder vier snoeren groote paarlen, hebbende eene waarde van *f* 40 à *f* 50,000, alsmede eene groote oostersche onyx, omzet met diamanten ter waarde van *f* 5000.

Er is eene belooning van *f* 2000 uitgeloofd voor den aanwijzer dier gestolen voorwerpen.

— Men verneemt, dat er bij de verschillende ondernemers der diligencedienst

eene belangrijke verandering op til is; men is voornemens om zich door geheel ons rijk in deezen te vereenigen en zich tot ééne maatschappij te vormen. Daardoor zou het een en ander meer geregeld in verband kunnen gebragt worden, ten dienste van het reizend publiek. Reeds met November aanstaande zou deze wijziging een aanvang nemen.

LEEUWARDEN, 12 September. Uit het bevorens vermelde zestal heeft de algemeene kerkeraad der ned. herv. gemeente, het navolgende drietal geformeerd, alphabetisch gesteld: dd. E. Laurillard, theol. dr. te Zandpoort; W. L. Riehm, te Vlaardingen, en W. P. Scheuer Wz., te Zevenhuizen.

230ste STAATS-LOTERIJ.
Trekking der vierde klasse.

1ste Trekk. Nos. 14221, 839, ieder een prijs van *f* 1000. No. 10243 een prijs van *f* 2500. No. 8613 een prijs van *f* 5000. — 2de Trekk. Nos. 12017, 9220, 17663, 6718, ieder een prijs van *f* 1000. No. 828 en 17325, ieder een prijs van *f* 1250. — 3de Trekk. Nos. 16757, 15856, 2429 en 18614, ieder een prijs van *f* 1000. No. 3589, een prijs van *f* 25,000. — 4de Trekk. Geene.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

MADRID, 14 September.

De generaal Urbistonde is benoemd tot kapitein-generaal van Andalusie.
Het gouvernement is het volmaakt eens over alle punten der constitutie.

LIVERPOOL, 15 September.

Berigten van New-York aangebragt, loopende tot den 3 dezer, houden in, dat het budget voor het leger, onder voorbehoud der zaak van Kansas, met 101 tegen 98 stemmen was aangenomen.
De president had besloten aan ieder ontwerp tot inval van Kansas weerstand te bieden.

's GRAVENHAGE, 15 September.

De Koning heeft heden, bij de opening der Staten-Generaal, in vereenigde zitting der beide Kamers, o. a. het volgende gezegd:

„Het strekt mij tot genoegen U onze goede verstandhouding met alle mogendheden te kunnen mededeelen.

„De Zee- en Landmagt voldoen met eere aan hare roeping.

„Het blijft een voorwerp van Mijne ernstige zorg om het materieel der Marine uit te breiden.

„Onze koloniën en bezittingen in andere werelddeelen genieten rust. Zedelijke zoowel als stoffelijke ontwikkeling zijn er zigtbaar.

„Het vrije handelsverkeer met het rijk van Japan is nog niet verkregen, maar wordt voortdurend bevorderd.

„Het lot der slaven zal verbeterd worden, in afwachting van eene in den loop der zitting aan U voor te dragen maatschappelijke hervorming.

„De toestand van het Vaderland is zeer gunstig. Handel en scheepvaart, landbouw en nijverheid gaan naar wensch. De oogst belooft veel.

„De ontwerpen van spoorwegen geven hoop op een uitgebreid net over het geheele vaderland. Ik reken op Uwe medewerking, om van staatswege de bijzondere ondernemingen, waar deze te kort schieten, te steunen. Desniettemin kan er schulddelging plaats hebben.

„Ontwerpen van wet op de regterlijke organisatie, op de politie der spoorwegen en andere onafgedane ontwerpen zullen U worden aangeboden.

„De drie takken van onderwijs zullen U gelijktijdig worden aangeboden, om het geheel beter te bewaren. De zorg voor de onschendbaarheid van al wat tot het gebied des gewetens behoort is eene der voorvaderlijke overleveringen van Mijn stamhuis. Zij heeft ook Mij bewogen alsnog naar middelen om te zien, ten einde de bezwaren van zeer velen tegen de ontworpen regeling van het volksonderwijs zooveel mogelijk op te heffen. Ik wenschte met Uwe hulp aan Nederland schoolinrigtingen te verzekeren, waarin het godsdienstig karakter der natie, sinds eeuwen door het Christendom gevormd en ontwikkeld, wordt geëerbiedigd en tevens de eisch der wetenschap en het beginsel der volkseenheid worden gehuldigd.

„Het is Mijn ernstig voornemen in de ontwikkeling van de zedelijke krachten de stoffelijke welvaart van het volk, welks geluk Mij zoo na ter harte gaat, te bevestigen.

„De blijken van liefde aan Mij en Mijn huis zoo dikwerf gegeven, nu weder onlangs bij het belangwekkend herinneringsfeest aan de Eendragt en Verbroedering, die er bij heerschten, zij zijn Mij ten waarborg, dat Ik, in Mijne pogingen tot vooruitgang, in al wat goed en regt is, door het volk en door U, Mijne Vertegenwoordigers, zal worden ondersteund en dat geen tweespalt en verdeeldheid op onzen bodem wortel zullen schieten."

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 15 September.

NEDERLAND W. Schuld	2½ pCt.	63 11/16		RUSLAND Obl. H. & Co 1798/1816	5 pCt.	103⅜
Dito Dito	3 „	75¾		Dito „ Dito 1828/1829	5 „	103
Dito Dito	4 „	95⅛		Dito „ Dito	4½ „	
Dito Amort. Sijnd.	3½ „			Dito „ Dito	4 „	85¾
Dito Hand.-Maats.	4½ „			Dito „ S. & Co.	4 „	85 1/16
SPANJE Obligatien	1¼ „	24⅞		OOSTENRIJK Metalliek	5 „	76⅛
Dito Dito	3 „	44⅝		Dito Nationale	5 „	78 3/16
Dito Binnenl. 6/m.	3 „	39⅝		Dito bet. Amst.	5 „	85¼
PORTUGAL Obligatien	3 „	45¼		Dito	2½ „	89⅛

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 5de serie 95, 6de serie 96.

WEENEN, 15 September. Metalliek 5 pCt. 83¼, Dito Nationale 5 pCt. 85½. — Wissel op Londen 10.07. — Zilver 4¾.
LONDEN, 15 September. Consols 93⅛.
PARIJS, 15 September. Rente 3 pCt. 70.85.

LONDEN, 15 September. Vreemde Tarwe 3/ hooger. — De aanvoer aan de veemarkt bestond uit: 5320 Runderen, die 20/ lager, 350 Kalveren en 25.780 Schapen, die beide iets lager in prijs waren.
AMSTERDAM, 15 September. Rogge *f* 3 hooger, andere Granen vast. — Koolzaad op 9 vat in October 87 p. v.; Raapolie, vliegend *f* 51, op Oct. *f* 50.
ROTTERDAM, 15 September. Tarwe *f* 10 à *f* 15, nieuwe Garst *f* 3 à *f* 6 en Koolzaad 2 p. v. lager; Erwten *f* 6 hooger; nieuwe Haver verkocht voor *f* 3 en Paardenboonen voor *f* 7.20 het mud.

LEEUWARDEN, 12 Sept. Boter *f* 46. Aanvoer 1807 ¼, 259 ½, 80 1/16 vat. Kaas „ 29 à *f* 35.50. Aanvoer 7682 Ned. pond.
GRONINGEN, 12 September. Tarwe flaauw, Rogge tot onveranderden prijs alleen bij gerijven, Boekweit moeijelijk te plaatsen, Garst *f* 7.50 lager met beperkten handel, Haver flaauw met weinig vraag. — Koolzaad, waarvan de aanvoer 350 last bedroeg, ofschoon lager aangeboden, genoegzaam zonder koopers.

COMMISSARISSEN VAN DE STADS-TEEKENSCHOOL TE *Leeuwarden* brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **Lessen** in het HANDTEEKENEN zullen aanvangen op Woensdag den 1 October e. k., des avonds te zes uur, op de Groote Zaal der Latijnsche School, ingaande in de Bollemanssteeg, terwijl diegenen, welke van de Lessen, die aldaar door den Heer T. EERNSTMAN zullen worden gegeven, gebruik willen maken, zich daartoe dagelijks kunnen aangeven tot en met den 26 September, ten huize van genoemden Heer Eernstman, in de Breedstraat alhier.
Leeuwarden, *Commissarissen voornoemd*,
den 15 September 1856. J. J. G. VAN WICHEREN, *Vice-President.*
W. HAMSTRA, *Secretaris.*

COMMISSARISSEN VAN DE STADS-TEEKENSCHOOL TE *Leeuwarden* roepen bij deezen op, alle zoodanige Jongelingen, welke verlangen **Onderwijs** te ontvangen in het BOUWKUNDIG TEEKENEN, om zich van heden tot en met den [illegible] September e. k., daartoe dagelijks aan te melden, ten huize van den [illegible], in de Groote Kerkstraat alhier, des middags ten 12 uur, [illegible] door de Reede, bij
welke zij werken; ten einde uit degenen, die zich alzoo aangeven, eene keuze te doen, ter aanvulling der opengevallen plaatsen op gedachte School.
Leeuwarden, *Commissarissen voornoemd*,
den 15 September 1856. J. J. G. VAN WICHEREN, *Vice-President.*
W. HAMSTRA, *Secretaris.*

AANKONDIGING.

JACOBUS ZEPER, Koopman te Leeuwarden, heeft zich aan Zijne Majesteit den Koning gewend, met verzoek, dat aan zijnen Zoon OEDS PETRUS moge worden vergund den geslachtsnaam van WALLER bij den zijnen aan te nemen en zich alzoo in het vervolg te mogen noemen en teekenen OEDS PETRUS WALLER ZEPER.
En wordt van dit verzoek krachtens beschikking van Z. M. aankondiging gedaan ingevolge art. 64 van het Burgerlijk Wetboek.

EXTRACT.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den negenden September 1856 is, ten verzoeke van ELISABETH AUKES ADEMA, Huisvrouw van en gesterkt met JOHANNES JANS KRAMER te Franeker (aan wie het regt was verleend om in dezen kosteloos te procederen bij vonnis van opgemelde Regtbank van den 15 Januarij 1856), de persoon van BAUKJE ANNES VAN DER ZEE, Weduwe AUKE ADEMA, woonachtig te Franeker, gesteld onder curatele ter oorzake van krankzinnigheid.
Voor Extract conform,
R. ATTEMA, *Proc.*

Eenige Kiezers van *Westdongeradeel* zijn voornemens bij de aanstaande verkiezing van een Lid van den Raad voor die Gemeente, te stemmen
JOHANNES MONTES BONGA, *Landbouwer te Nes*,
en bevelen hem aan hunne Mede-Kiezers aan.

HEMELUMER OLDEPHAERT EN NOORDWOLDE.

Eenige Kiezers uit genoemde Gemeente zullen Maandag den 22 September e. k., tot Lid van den Gemeente-Raad stemmen:
F. J. TROMP, te *Nijega*,
en bevelen dien Heer als zoodanig aan hunne Mede-Kiezers dringend aan.

De Ondergeteekende Kostschoolhouder te Workum berigt, dat het ONDERWIJS op de **Stads Fransche School** te Workum, op Maandag den 29 September 1856 hervat zal worden. Hij neemt de vrijheid voormelde School in het gunstig aandenken van Ouders en Voogden aan te bevelen. Tot nadere informatie vervoege men zich tot de Plaatselijke Schoolcommissie of tot den Onderwijzer
Workum, 15 September 1856. A. KEEN.

*** Getrouwd:
Lengerich bij Lingen, J. L. TOMBROCK en
7 September 1856. M. A. T. THEISSLING.

*** Getrouwd:
Amsterdam, Jhr. S. SPEELMAN en
11 September 1856. F. S. C. INSINGER.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen ZOON, Vrouwe J. G. TWISS geb. WIJNDELS.
Tilburg, den 6 September 1856.

*** Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER M. H. HUIZINGA, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 11 September 1856. B. P. BOKKES.

*** Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER A. CARDINAAL, geliefde Echtgenoote van
Sneek, den 11 September 1856. B. ALRING HESSELINK.

*** Bevallen van eene DOCHTER N. W. HOFFMAN — WADSTRA.
Sneek, den 14 September 1856.
Strekkende tot algemeene kennisgeving.

*** Op den 2 September 1856 overleed te Nijega, gemeente Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde, in den ouderdom van ruim 72 jaren, na eene langdurige sukkeling, Vrouwe HENRICA WILHELMINA COOPMANS, Wed. H. BOELSMA.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden nacht om 1 uur, behaagde het den liefderijken Hemelvader, om na een langdurig smartelijk lijden, door den dood van onze zijde weg te nemen, mijne waarde Echtgenoote ANTJE SIEBRENS NIJDAM, in den ouderdom van 31 jaren en 8 maanden; nalatende 3 Kinderen — waarvan 2 uit een vroeger huwelijk — welke allen te jong zijn om hun zwaar verlies te beseffen.
De Heer wiens doen enkel liefde en wijsheid is, sterke mij onder dezen zwaren slag.
Langweer, den 5 September 1856. KLAAS P. TROMP.

*** Heden overleed ons jongst Zoontje PIEBE, oud nabij 8 maanden.
Hommerts, H. L. NAUTA.
den 8 September 1856. J. J. CNOSSEN.

*** Heden morgen omstreeks negen ure is, na eene langdurige sukkeling, zeer zacht en kalm ontslapen, onze waarde Vader JOHs. D. DIJKSTRA, in den ouderdom van ruim zeventig jaren.
Dockum, JAN JOHs. DIJKSTRA,
den 9 September 1856. *mede uit naam mijner Zusters en Behuwdbroeders.*
P. S. Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed ten onzen huize, onze geachte Moeder en Behuwdmoeder ELISABETH KISJES, Wed. A. BUITH, na een langdurig doch geduldig lijden, in den gezegenden ouderdom van bijna 77 jaren.
Leeuwarden, J. O. TERGUIN.
den 12 September 1856. M. TERGUIN — BUITH.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 9 tot en met den 15 September 1856 aangegeven: 8 Geboren. 9 Overleden. Gehuwd 2 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL maken bij deze bekend, dat de gewone **JAARMARKT** te Grouw, dit jaar invalt op **Donderdag** en **Vrijdag** den 18 en 19 September, en dat op die Markt geenerlei Spelen om gewin van Goud of Zilver, noch Horoskooptrekkers of Bedelaars zullen worden toegelaten, maar dezen ten strengsten geweerd.
Grouw, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 10 September 1856. C. BERGSMA.
De Secretaris der Gemeente,
W. SIJPKENS KIJLSTRA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN FRANEKERADEEL convoceren de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande dorpen in de respective Kerken, die van:
Ried, op Dingsdag den 30 September e. k., 's voormiddags 10 uur;
Boer, op denzelfden dag, 's voormiddags 11½ uur;
Dongjum, op denzelfden dag, 's namiddags 1 uur;
Schalsum, op Donderdag den 2 October e. k., 's voormiddags 10 uur;
Peins, op denzelfden dag, 's voormiddags 11½ uur;
Zweins, op denzelfden dag, 's namiddags 12½ uur;
Hitzum, op Vrijdag den 3 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Tzum, op Dingsdag den 7 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Achlum, op Donderdag den 9 October e. k., 's voormiddags 11 uur;
Herbaijum, op Vrijdag den 10 October e. k., 's voormiddags 10 uur;
Midlum, op denzelfden dag, 's middags 12 uur;
Ten einde: 1°. de Kerke-Rekeningen over 1855 op te nemen en na wel bevinding te sluiten; 2°. de Begrootingen voor 1857 vast te stellen; 3°. te [illegible] en *Peins* te besluiten over het heffen van eenen Omslag over de [illegible] der Hervormden en te benoemen nieuwe Kerkvoogden ter voorziening in de [illegible] in die dorpen door overlijden en vertrek bestaande, en 4°. allen respectivelijk om te besluiten over zoodanige punten als ter behandeling kunnen worden voorgedragen.
Franeker, den 10 September 1856.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
HEERMA v. REIJMA [illegible] KINGMA, *Burgem.*
G. WIJBENGA, *Sec.*

Het PLAATSELIJK BESTUUR van TIETJERKSTERADEEL maakt bij deze bekend, dat de nieuw opgemaakte LEGGER van Onderhoudpligtigheid van de Vaarwaters: *de Kromme Ee, het Garijpsterrak, het Ouddiep, de Fonejagt* en het in deze Gemeente gelegen gedeelte van het *Lange Meer*, van den 15 dezer, gedurende twee maanden ter visie van belanghebbenden zal liggen ter Gemeente-Secretarie te Bergum; en dat tegen dien Legger bestaande bezwaren, schriftelijk op gezegeld papier binnen eene maand daarna aan gemeld Bestuur kunnen worden ingediend.

Het Plaatselijk Bestuur voormeld,
H. B. v. SMINIA, *Burgemeester.*
Mr. A. FERF, *Secretaris.*

Bergum,
den 9 September 1856.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van DONIAWERSTAL convoceren bij deze, ten verzoeke der respective Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van onderstaande dorpen, om te compareren, als die van:

Langweer, op Maandag den 22 Sept. 1856, 's middags 12 ure,
Pastorie Langweer c. a., op dienzelfden dag, 's namiddags 1 ure,
Dijken, op dienzelfden dag, 's namiddags 2 ure,
Boornzwaag, op dienzelfden dag, 's namiddags 2½ ure,
} in het Gemeentehuis te Langweer.

Oosterhaule c. a., op Dingsdag den 23 Sept. 1856, 's voormiddags 11 ure, in de Kerk te Oosterhaule.
Goingarijp, op Woensdag den 24 Sept. 1856, 's voormiddags 11 ure, in de Kerk aldaar.
Broek, op dienzelfden dag, 's namiddags 2 ure, in de Kerk aldaar.
Tjerkgaast, op Vrijdag den 26 Sept. 1856, 's voormidd. 10 ure, in de Kerk aldaar.
Idskenhuizen, op dienzelfden dag, 's namiddags 2 ure, in de Kerk te Idskenhuizen.
Legemeer, op dienzelfden dag, 's namiddags 2½ ure, in de Kerk te Idskenhuizen.

Ten einde: 1. de Kerkvoogdij-Rekening over 1855 op te nemen en na welbevinding te arresteren; 2. den Staat van Begrooting in ontvang en uitgaaf voor de dienst van 1857 vast te stellen; 3. te voorzien in de vacature van Kerkvoogd te Tjerkgaast in de plaats van den Heer IJ. J. Swart overleden, en voorts te delibereren en te besluiten op zoodanige voorstellen als welke door Kerkvoogden ter tafel mogten worden gebragt.

Langweer,
den 11 September 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
VAN DE WOESTIJNE VOERMAN.
W. HOOGLAND, *Secretaris.*

AANBESTEDING.

Het KERKBESTUUR *van de R. K. Gemeente te Bakhuizen* is voornemens, onder nadere goedkeuring, op Donderdag den 9 October 1856, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement *Spannenburg*, aan den Grooten Straatweg tusschen de Lemmer en Sneek, in het openbaar aan te besteden:

Het bouwen eener NIEUWE KERK met TOREN.

De Bestekken liggen ter lezing: te *Leeuwarden* bij A. G. Hooft; te *Harlingen* bij H. F. de Boer; te *Bolsward* bij S. Hiemstra; te *Sneek* bij de Ruiter; te Heerenveen bij F. Fischer; te *Lemmer* bij H. L. van der Hoff; te *Balk* bij S. A. Dooper, in het Logement *Spannenburg* voornoemd, en te *Bakhuizen* bij J. B. Dolle, bij wien ook de Teekeningen kunnen bezigtigd worden.

De aanwijzing in loco zal geschieden daags vóór de aanbesteding.

De Bestekken zijn op franco aanvrage à *f* 1 te verkrijgen bij de Boekhandelaars J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat te Leijden en M. C. WARREN, op het Grootzand te Sneek.

De LUITENANT-KOLONEL GARNIZOENS-KOMMANDANT zal, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog op Donderdag den tweeden October 1856, ten behoeve der Garnizoens-Bakkerij te Leeuwarden, aanbesteden, de leverancie van:

Vier last en vijftien mudden RIJN-TARWE, wegende minstens 77 ponden het mud.
Een last en vijftien mudden KUBANKA-TARWE, wegende minstens 77 ponden het mud.
Een last en vijftien mudden inlandsche ROGGE, wegende minstens 72 ponden het mud.

De Voorwaarden dezer aanbesteding liggen van den dag der aankondiging dezes op het Bureau van den Administrateur van gemelde Bakkerij voor de gegadigden ter lezing; zullende wijders de Monsters en het Omslag van het inschrijvingsbillet van hetzelfde merk moeten voorzien zijn.

Leeuwarden,
den 16 September 1856.

De Luitenant-Kolonel voornoemd,
HOOGEVEEN.

BOELGOED.

De Notaris A. HAAGSMA, te Sneek, zal, op Donderdag den 18 September e. k., 's voormiddags 10 uur, ten sterfhuize van Bouwe P. Nijlan te Tirns, tegen contante betaling, verkoopen:

1. Een netten INBOEDEL, waaronder: 1 eikenhouten Kabinet, 1 Bureau, Staartstuk-Klok, 2 Bedden met toebehooren, 1 Kookkagchel, 1 beste Kolomkagchel, zoo goed als nieuw, Tafels, Stoelen, Spiegel, Schilderijen, Porcelein-, Koper-, Tin-, Blik-, Glas- en Aardewerk, benevens MANS- en VROUWEN KLEEDEREN.
2. Beste TIMMER-GEREEDSCHAPPEN, een partijtje DEKRIET, 5 HEKKEN, eenig ROOKVLEESCH en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

Publieke Verkoop te Woudsend.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, publiek tegen genot van strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Vier WOONKAMERS, staande binnen Woudsend, bewoond door Douwe Hendriks Jonkman, Marten Tjisses Jonkman, Johannes Kok en Pietze van Roijen. Den 12 Mei 1857 te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome op Donderdag den 25 September a. s., des namiddags ten 3 ure, bij R. C. Wielsma te Woudsend ter provisionele zoowel als finale toewijzing, als zullende van dezen Verkoop slechts een zitdag worden gehouden.

VERKOOP VAN NIEUWE PLANKEN, SPIJKERS, WALMESSEN ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 19 September 1856, des voormiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene groote partij NIEUWE PLANKEN van differente lengte, dikte en breedte, zoomede eene partij SPIJKERS, WALMESSEN, enz.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor vijf jaren, van Petri en Mei 1857 tot 1862: Eene **ZATHE** en **LANDEN**, te Oosterwierum, thans bij J. M. Vos in huur, groot naar naam en faam 28 b. 84 r. 37 el (78¼ pondm.), waarvan 73 roede (2 pondm.) Bouwland en al het overige Greidland is. Condities bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat te Leeuwarden, waar de briefjes vóór of op den 3 October franco moeten worden ingeleverd.

Een KABINET-ORGEL, vol en rond van Toon, geschikt voor een kleine Kerk, wordt voor billijken prijs **TE KOOP** aangeboden. Te bevragen bij A. A. HILLEBRAND, in de Poststraat te Leeuwarden, bij wien tevens voorhanden zijn eene ruime sortering SPIEGELS, die mede voor een billijken prijs worden aangeboden.

AANBESTEDING

op Zaturdag den 20 September e. k., van een te leggen POLDERDIJK, op *Buitenwiel* onder **Rinsumageest.**

Bestek en Voorwaarden hiervan liggen ter lezing van af heden, bij den Kastelein DURK STERINGA, te *Rinsumageest.*

Aanwijzing in loco zal worden gedaan door T. S. TALSMA, Zaturdag den 20 dezer, des morgens 9 uur, beginnende bij de *Juccomabrug.*

De briefjes moeten worden ingeleverd bij SINNEMA, Landbouwer aldaar, des namiddags vóór of ten 3 uur.

Wie iets te vorderen heeft van- of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen GEELTJE HEERES BORGER (Weduwe FOKKE DE JONG), overleden te Joure den 19 Augustus ll., wordt verzocht daarvan vóór den 22 dezer maand opgaaf of betaling te doen aan

Joure,
18 September 1856.

JOHS. H. BORGER,
Testament.-Execut.

RUNDERHAZEN

te bekomen à 75 Cents per Ned. ℔ bij den Vleeschhouwer J. DE VRIES [illegible] Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

De Ondergeteekende berigt zijnen geëerde Begunstigers, dat hij is [illegible] nen in het **St. Anthony Gasthuis**, aldaar in de Kerk, 3de Kamer.

Leeuwarden, 15 September 1856.

S. v. TUI[illegible]

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeu[illegible]den, aangemoedigd door het gunstig onthaal dat zijne

DAMES LEVERTRAAN

te beurt valt, berigt door dezen, dat dezelve, op raad van een geneesheer, in kleur en smaak nog is veraangenaamd, zonder de geneeskrachtige eigenschappen der Traan in het geringste te benadeelen, en dat hij die, ofschoon ze duurder door de zamenstelling wordt, steeds voor den zelfden prijs van *f* 1 de halve flesch aflevert. Met hetzelfde gevolg debiteert hij de

ECHTE REVALENTA ARABICA,

in bussen van *f* 1 en van *f* 2. De deugden die dit middel bezit, alsmede de kwalen waarvoor het dienstig is, zijn in het berigt vermeld, en worden nu en dan door de dagbladen opgesomd. — Voorts de

WONDERSNUIF van Dr. BROUILLARD:

voor 60 Cents het verzegeld doosje, zijnde eene bij uitstek krachtige Snuif, die het hoofd van vele taaije stoffen ontlast, deszelfs zenuwen versterkt, de oogen verklaart, en in suizingen en doofheid uitmuntende diensten doet.

Eene Schippersweduwe hier ter stede sukkelde sedert lang aan rheumatiek en jicht door alle leden, zoodat ze bijna geen voet zonder pijn verzetten kon; zij heeft dit voorjaar een **Goldberger's Ketting** bij mij gekocht en vertelde mij voor eenige dagen, dat zij al lang beter was en hare genezing alleen aan **Goldberger's Ketting** te danken had.

Harlingen, 2 Augustus 1856.

P. L. MIRANDE Pz.

Alle rheumatische ziekten, verlammingen, gewrichtspijn, hoofdpijn, oorpijn, kiespijn, maagkramp, krampkolijk, kramp in de borst en in de kuiten, knubbeljicht, verstijving in de leden, aangezigtspijn, zenuwziekten, worden zeker en spoedig door **GOLDBERGER'S KETTINGEN** genezen.

Zij kosten *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorkum, Bolsward; S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager, Gorredijk, S. G. Zwart; Heerenveen, G. Overdiep; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Sneek; P. T. Potma, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt *(Amsterd. Courant)* moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ½ Eng. pond inhouden, volgens hem, „circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoodat kleine busjes al ½ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat dan 2½ Ned. ons uitmaken? Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz. bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ½ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, zegge *twee Gulden.* — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

De **CIBARIA**, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of verzwakte gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, voorwaar geen bagatel! — Smakelijker dan du Barrij's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel **Cibaria** als bij de Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen inhoudende 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima voor 75 Cts., *f* 1.40, *f* 2.50 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwarden, J. van IJssel; Sneek, A. Cuipers; verder in de bekende Dépôts en te 's Gravenhage aan het Magazijn bij den Fabriekant J. A. van Wijk.

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, *een overheerlijk middel voor* ***open beenen.*** P..... M..., te Alblasserdam, had voor zes jaren het ongeluk een been te breken, hetzelve werd niet goed gezet en niet goed behandeld, waardoor eene open wond ontstond, en in weerwil van eene langdurige genees- en heelkundige behandeling, kon hij niet herstellen, en men vreesde dat hij levenslang zoude kreupel blijven. Vier maanden geleden begon hij de Zalf en Pillen van Holloway te gebruiken welke spoedig zijnen toestand verbeterden en ruim twee maanden later, was hij, tot verbazing van een ieder, hersteld.

à Contant te bekomen in de bekende Dépôts.

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 20 Sept. Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 15 September 1856.

HARDDRAVERIJ MET PAARD EN CHAIS.

Met toestemming van het Edel Achtb. Bestuur van Workum gedenken de Kastelein T. VAN DER PAL, in de Wijnberg te Workum, en eenige Liefhebbers, op Donderdag den 18 September 1856, te laten Verharddraven met Paard en Chais: ***Een volledig fraai gemonteerd PAARDENTUIG,*** door Paarden tot genoegen der Keurmeesters zijnde en die *niets* gewonnen hebben. Aangifte des morgens te elf uur bij bovengenoemden Kastelein.

HARDDRAVERIJ EN TOBBESPEL.

Bij J. R. v. D. PLAATS, Kastelein in het Nieuwe Tolhuis onder Goënga, ter gelegenheid van de Kermis aldaar:

Op Vrijdag den 19 September e. k., 's namiddags te 2 ure precies, **HARDDRAVERIJ** van Paarden die, uitgezonderd als driejarige, Prijs noch Premie hebben gewonnen, om ***eene zeer schoone PENDULE*** TOT PRIJS, — en 's Maandags daaraanvolgende, insgelijks 's namiddags te 2 ure, **TOBBESPEL,** om ***een nader te bepalen PRIJS en PREMIE.*** 's Avonds gedurende de Kermis **VAUXHALL** en **BAL** gepaard met **BUIKSPRAAK.**

Met vergunning van het Edel Achtb. Bestuur der gemeente Barradeel zullen de Kastelein G. Barends en eenige Liefhebbers, op Dingsdag den 23 September e. k., tijdens het te houden ***Oogstfeest,*** te Sexbierum laten Verkaatsen:

24 GULDEN TOT PRIJS en ***6 GULDEN*** TOT PREMIE.

Er mogen niet meer dan twee Broeders in het portuur zijn. — Aangifte ten 12 uur van genoemden dag.

In eene APOTHEEK wordt tegen primo November a. s. een **PROVISOR** verlangd. — Nadere informatien zijn te bekomen bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.* Brieven letter D.

Voor een JONG MENSCH, uit den beschaafden stand, wordt verlangd de **plaatsing** bij een' ONTVANGER DER REGISTRATIE ten platten lande in de provincie Friesland of Groningen, ten einde in dat vak te worden opgeleid, tevens met **inwoning** en **huiselijk verkeer.** Adres onder letter X. Postkantoor Sneek. Brieven franco.

Een SCHOENMAKERSKNECHT, zijn werk goed of ten deele verstaande, kan tot aanstaande Mei vast werk bekomen bij BEREND E. DE VRIES, te Stavoren. (Brieven franco.)

H. TOENS, Brood- en Beschuitbakker te Leeuwarden, vraagt een KNECHT, wien bij hem dadelijk geplaatst kan worden.

Wie een PATRIJSHOND, (teef) **vermist,** welke den 13 dezer des avonds, waarschijnlijk van *Franeker*, met het Rijtuig is medegeloopen naar *Leeuwarden* kan hem tegen bewijs van eigendom en betaling der kosten terug bekomen bij

G. H. SELHORST,
Staten Bode.

Leeuwarden,
den 15 September 1856.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. KOUMANS SMEDING.